

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

به قلم آیه الله حاج شیخ
هادی نجفی مدّظله فرزند مؤلف

مقدمه

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على محمد رسول الله وعلى آله الطيبين الطاهرين.
کتاب حاضر «ادبیات عرب در صدر اسلام» از تألیفات مرحوم والد رحمته الله می باشد که در زمان حیات و با
تصحیح خودشان در ۱۳۶۳ ش آن را منتشر کردند.
در این مقدمه در دو فصل به بحث می پردازیم:

فصل اوّل: در شرح حال مؤلف^۱

نام - لقب - پدران - مادر - ولادت

نام: مهدی

لقب: از طرف جدشان آیه الله العظمی ابوالمجد آقای شیخ محمدرضا نجفی ملقب به غیاث الدین گردید، و این
لقب غالب بر نام شد و مردم ایشان را بدین لقب می شناختند.

و از طرف مردم نیز بعد از فوت پدرشان ملقب به مجد الإسلام گردیدند به خاطر بقاء و خلود نام والدشان

۱. این شرح حال با اصلاحات و اضافات از کتاب قبیله عالمان دین (یادنامه ارتحال آیه الله استاد آقای حاج شیخ مهدی غیاث الدین
مجدالاسلام نجفی رحمته الله) چاپ اوّل ۱۳۸۱، قم مقدسه، تألیف صاحب این قلم اخذ شده است.

این لقب را نیز پذیرفتند.

پدران: آیه‌الله العظمی آقای حاج شیخ مجدالدین (مجدالعلماء) نجفی اصفهانی (۱۴۰۳-۱۳۲۶ق) صاحب «الیواقیت الحسان فی تفسیر سورة الرحمن» و «المختار من القصائد والأشعار» و «مسائل العلوم» و ترجمه جلد اول «نقد فلسفه داروین».

فرزند آیه‌الله العظمی ابوالمجد شیخ محمد رضا نجفی (۱۳۶۲-۱۲۸۷ق) صاحب «وقایة الأذهان» و «نقد فلسفه دارون».

فرزند آیه‌الله العظمی حاج شیخ محمد حسین نجفی (۱۳۰۸-۱۲۶۶ق) صاحب «مجدالبيان در تفسیر القرآن» و «أصل البراءة».

فرزند آیه‌الله حاج شیخ محمدباقر نجفی (۱۳۰۱-۱۲۳۵ق) صاحب «شرح هداية المسترشدين - حجة المطنة».

فرزند آیه‌الله العظمی شیخ محمدتقی رازی نجفی اصفهانی (۱۲۴۸- ح ۱۱۸۵ق) صاحب «هدایة المسترشدين فی شرح أصول معالم الدين» و «تبصرة الفقهاء» و «رساله صلاتیه».

أولئك آبائي فجئني بمثلهم إذا جمعتنا يا جرير المجمع

مادر: علویه حاجیه خانم زینت آغا صدر هاشمی درگذشته دهم ماه رمضان ۱۳۴۷ش بنت آیه‌الله سید محمدهادی صدرالعلماء حسینی شمس‌آبادی اصفهانی^۱ درگذشته به سال ۱۳۲۱ش برابر ۱۳۶۱ق، که پدر و دختر در جوار یکدیگر در مقبره خانوادگی در تکیه اختصاصی واقع در تخت فولاد اصفهان جنب تکیه آقاحسین خوانساری بنام تکیه صدرالعلماء یا صدر هاشمی مدفون هستند رحمة الله علیهما رحمة واسعة.

ولادت: در روز ۲۰ ماه صفر المظفر برابر با اربعین امام حسین علیه السلام در سال ۱۳۵۵ برابر با ۲۲ اردیبهشت ماه ۱۳۱۵ش در اصفهان متولد گردید، اکبر اولاد ذکور والدشان بودند و چند سال طفولیت را در کنار جدشان آیه‌الله ابوالمجد شیخ محمدرضا نجفی طاب ثراه گذرانده و از ایشان خاطراتی را نقل می‌کردند.

تحصیلات

به برکت استعداد و نبوغ ذاتی که خداوند تبارک و تعالی به ایشان عطاء کرده بود، تحصیل و دانش‌اندوزی را

۱. شجره‌نامه ایشان در کتاب قبیله عالمان دین، ص ۱۴۲ آمده است.

از ایام صباوت شروع نمودند، در دو رشته علوم جدید و علوم حوزوی معاً شروع به تحصیل نموده و در هر یک به مدارج عالی رسیدند که تفصیل هر یک می‌آید:

علوم حوزوی

تحصیل در علوم دینی حوزوی را در زادگاهشان در اصفهان آغاز نمودند، مقدمات علوم ادبیّه از صرف و نحو و منطق را در نزد حضرتین شیخ جامی و حاج شیخ غلامعلی حاجی نجف‌آبادی خواندند.

پس از آن شرایع و شرح لمعه و مطول را از محضر شیخ امان‌الله قودجانی فرا گرفت، و برخی دیگر از سطوح را از محضر استادش حاج شیخ محمدحسین فاضل کوهانی بهره برد، و منظومه حاجی سبزواری را بر حاج شیخ فرج‌الله درّی متوفی به سال ۱۳۸۲ خواند.

پس از این در سال ۱۳۳۵ش به تهران مهاجرت نمود در مدرسه سپهسالار تهران حجره گرفت و به تحصیلات خود به‌طور جدی ادامه داد چهار سال در تهران در نزد اساتید فن از جمله مرحوم محسنی دماوندی سطوح عالی خود را تکمیل نمود.

در سال ۱۳۳۸ش به اصفهان بازگشت و در دروس خارج فقه و اصول مرحوم پدرشان آیه‌الله حاج شیخ مجدالدین نجفی (۱۴۰۳-۱۳۲۶ق) و مرحوم آیه‌الله آقای حاج سید علی بهبهانی (حدود ۱۳۹۵-۱۳۰۳ق) شرکت نمود و بهره‌ها برد در علوم حوزویه خصوصاً در دو علم فقه و اصول برخی از آیات عظام و مراجع معظم تقلید تصدیق اجتهاد معظم له را نموده‌اند.

تحصیلات جدید

دبستان را در طفولیت آغاز کرد و در سال ۱۳۲۹ش مدرک ششم ابتدایی خود را از دبستان گرفت، و پا به دبیرستان گذاشت، دبیرستان را نیز با جدیت و موفقیت به پایان برد و دیپلم پنج ادبی را به سال ۱۳۳۴ از دبیرستان سعدی اصفهان اخذ کرد، پس از آن شروع به گرفتن دیپلم ششم ادبی نمود و در خرداد سال ۱۳۳۵ از دبیرستان هراتی اصفهان موفق به اخذ دیپلم شش ادبی یعنی پایان تحصیلات متوسطه شد.

مهاجرت به تهران

در همان سال ۱۳۳۵ش برابر با ۱۳۷۵ق برای ادامه تحصیلات به تهران مسافرت نمود در رشته ادبیات عرب

دانشکده معقول و منقول دانشگاه تهران ثبت نام کرد و در مدرسه سپهسالار حجره گرفت، تا هم بتواند کلاس‌های دانشگاه را طی کند و هم از اساتید موجود در مدرسه سپهسالار جهت ادامه دروس حوزوی خویش بهره برد.

در تمام مدت تحصیل چهارساله در دانشگاه تهران رتبه ممتاز را کسب نموده است.

در نشریه اخبار دانشگاه تهران سال سوم شماره ۱۱۴ به تاریخ پنج شنبه هیجدهم دی ماه ۱۳۳۷ عکس معظم له که از دست ریاست وقت دانشگاه آقای دکتر فرهاد جایزه می‌گیرند درج شده است.

همچنین در سال سوم دانشگاه رتبه اول را احراز نمودند و این احراز مقام رتبه اول را دانشگاه تهران در نامه شماره ۵۳۴۹۷ به تاریخ ۱۳۳۷/۱۲/۱۴ به ایشان ابلاغ نمود.

به هر حال در مدت چهار سال تحصیل در دانشگاه تهران از محضر اساتید بزرگ آن وقت دانشگاه بهره‌های فراوانی برد از آن جمله خودشان از اساتید ذیل نام می‌بردند:

حضرات اساتید: حکمت آل آقا، بدیع‌الزمان فروزانفر، میر جلال‌الدین محدث اُرموی، سید کمال‌الدین نور بخش دهکردی، حاج شیخ حسینعلی راشد تربتی، سید محمد مشکاة بیرجندی، سید محمدباقر سبزواری (عربشاهی)، شیخ کاظم معزی دزفولی، دکتر شیخ مهدی حائری یزدی، دکتر محمدجعفر جعفری لنگرودی، دکتر محمود شهابی خراسانی، شیخ مهدی الهی قمشه‌ای، سید محسن صدر الاشراف، سید حسن تقی‌زاده تبریزی، حاج شیخ میرزا خلیل کمره‌ای، دکتر عبدالحسین زرین‌کوب، شیخ زین‌العابدین ذوالمجدین و دکتر محمود نجم‌آبادی رحمته‌م.

و بالاخره در ۲۶ مهرماه سال ۱۳۳۸ برابر با ۱۳۷۸ق موفق به گذراندن پایان نامه تحصیلی با درجه خوب واخذ مدرک لیسانس در رشته ادبیات عرب از دانشکده علوم معقول و منقول دانشگاه تهران می‌شوند. و باتوجه به اینکه دانشگاه تهران آماده اعطاء بورسیه تحصیل در خارج از کشور به ایشان می‌شود به‌خاطر اینکه در خدمت والدشان باشند از آن صرف‌نظر کرده و به اصفهان مهاجرت می‌کنند.

بازگشت به اصفهان و شروع به تدریس

در سال ۱۳۳۸ش به اصفهان مراجعت نموده از بدو ورود به شهر برای جوانان کلاس‌های درس تشکیل داده و در تقویت بنیه دینی و علمی آنها تلاش نمودند.

از آغاز ورود تدریس در دبیرستان‌های بزرگ شهر اصفهان مانند: سعدی، ادب، صارمیه، هراتی، فروغ و مراکز تربیت معلّم و دانشگاه آزاد و دانشگاه شرکت نفت و برخی دیگر از دانشگاه‌ها را برعهده داشتند، و این تدریس بیش از سی سال ادامه داشت، و به خوبی قادر بودند علوم مختلف اسلامی را در مجامع علمی تدریس نمایند، و

بحث و درس ایشان مورد توجه و عنایت ویژه جوانان و صاحب نظران بود.

در اصفهان بسیاری از پزشکان و مهندسين و اساتید دانشگاه و قضات و ارباب مشاغل آزاد و غیرهم از شاگردان ایشان محسوب می‌شوند، برخی از آنها در زندگانی خودشان ممکن است مناصب و مقاماتی را نیز مانند وزارت و وکالت اشغال کرده باشند، و همگی آنها از استادشان به عظمت و نیکی و دیانت و علم و تقوی و اخلاص و خدوم بودن یاد می‌کنند.

و از اینکه در این اجمال نمی‌توان نام آنها را ضبط نمود، صاحب این قلم از همه‌ی آنان معذرت می‌خواهد و از خداوند تبارک و تعالی توفیق و سعادت و خیر دارین را برای همه آنها مسألت می‌نماید.

در کلام بزرگان

۱ - والدشان آیه‌الله مجدالدین (مجدالعلماء) نجفی طاب ثراه در تقریظی بر کتاب «ادبیات عرب در صدر اسلام» تألیف فرزندشان چنین می‌نگارند: «بسم الله الرحمن الرحيم، بعد از حمد و الصلاة، چون کتاب مستطاب آداب اللغة العربية في صدر الإسلام که به نظر احقر رسیده و از تألیفات جناب مستطاب دانشمند معظم آقای حاج آقا مهدی نجفی ملقب به غیاث‌الدین دام ظلّه العالی دارای تحقیقات کافی و بیانات شافی که روشنگر آن برهه از تاریخ اسلام است...»^۱.

۲ - مرحوم مهدوی رحمته الله در تاریخ علمی و اجتماعی اصفهان در دو قرن اخیر در ذیل تلامیذ والدشان قبل از عکس ایشان در موردشان چنین می‌نگارد: «صدیق مکرم عالم جلیل آقای حاج شیخ مهدی غیاث‌الدین نجفی فرزند ارجمند مرحوم مجدالعلماء و وارث بالاستحقاق محراب و منبر ایشان سلمه الله تعالی»^۲.

و همچنین مرحوم مهدوی در آخر کتابش قضیه‌ای را از ایشان نقل می‌کند و کتاب را چنین ختم می‌کند: «در شب پنج شنبه نهم رجب ۱۴۰۹ صدیق مکرم آیت‌الله‌زاده معظم جناب آقای حاج شیخ مهدی غیاث‌الدین نجفی اظهار داشتند که این موضوع را به همین کیفیت از پدر علامه شان شنیده‌اند»^۳.

۳ - آیه‌الله العظمی آقای سید شهاب‌الدین حسینی مرعشی نجفی طاب ثراه در اجازه ایشان چنین مرقوم می‌فرمایند: «... و بعد مخفی نماند آن که جناب مستطاب فخر الافاضل الکرام حجة الاسلام آقای حاج شیخ مهدی

۱. ادبیات عرب در صدر اسلام، صفحه (ب)، چاپ اول.

۲. تاریخ علمی و اجتماعی اصفهان در دو قرن اخیر، ج ۳، ص ۱۶۷.

۳. تاریخ علمی و اجتماعی اصفهان در دو قرن اخیر، ج ۳، ص ۳۷۹.

مجدالاسلام آیه‌الله‌زاده نجفی اصفهانی رحمته‌الله‌علیه که از مفاخر اهل علم و دانش و از خاندان فضل و جلال است...».

۴ - آقای دکتر محمدباقر کتابی^۱ در ظهر نسخه اهدایی کتاب رجال اصفهان به معظم له به خط خودشان در پشت آن می‌نگارند: «به محضر شریف آیه‌الله حضرت آقای حاج آقا غیاث‌الدین نجفی تقدیم می‌گردد، تیرماه / ۷۸ محمدباقر کتابی»^۲.

۵ - حجة‌الاسلام آقای ناصرالدین انصاری قمی در مقاله‌ای که بعد از ارتحالشان در مجله آئینه پژوهش شماره ۶۸، صفحه ۱۱۴ - سال دوازدهم خرداد و تیر ۱۳۸۰ - در قم مقدسه منتشر کرده است در يك صفحه کامل شرح حال مختصر، ولی جامعی را از ایشان ارائه می‌دهد، که طالب می‌تواند بدان مجله کثیر الانتشار و تحقیقی مراجعه کند. همچنین این شرح حال در کتاب اختران فضیلت^۳ ایشان آمده است.

۶ - بزرگ کتاب‌شناس شیعه استاد علامه محقق حجة‌الاسلام و المسلمین آقای سید احمد حسینی اشکوری رحمته‌الله‌علیه در آغاز فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه گوید: «خاندان نجفی (مسجدشاهی)، خاندان علم و فقاہت و مرجعیت و ریاست در اصفهان، با پیشینه‌ی دو قرن ارشاد و هدایت و راهبری مردم این شهر، خاندان بسیار معروفی است که آثار دینی و علمی و تألیفی آنان هنوز درخشندگی خاص خود را دارد و به حق می‌توان گفت از مفاخر عالم تشیع‌اند.

سردودمان این خاندان فقیه سترگ شیعه شیخ محمدتقی نجفی اصفهانی است، عالم بسیار مشهوری که در حوزه‌های علمیه دارای جایگاهی والا بوده و هست و کتاب هدایة المسترشدين وی همواره مورد توجه بوده و دانشمندان دانش‌های حوزوی از آن بهره‌های فراوان برده و می‌برند.

این خاندان بزرگ، آثار علمی و دینی فراوانی در اصفهان به یادگار نهاده که بسیاری‌شان هنوز شکوه خود را دارد. از آن جمله «مسجد نو بازار» را یاد می‌کنیم که توسط حضرت آیه‌الله شیخ محمدباقر نجفی اصفهانی معروف به شیخ کبیر در سال ۱۲۹۹ق ساخته شد و خود آن بزرگوار و فرزندانش تا به امروز در آن مسجد اقامه‌ی جماعت می‌کنند.

جنب این مسجد، به همت والای حضرت آیه‌الله مرحوم حاج شیخ مهدی نجفی اصفهانی (غیاث‌الدین)

۱. این مرد دانشمند در روز پنج‌شنبه ۲۳ فروردین ۱۳۹۷ به جوار رحمت حق شتافت و در فردای آن روز جمعه با اقامه نماز بر کالبدش

توسط این حقیر در قطعه ۳۳ باغ رضوان درخاک آرمید. رضوان الله تعالی علیه

۲. نسخه در کتابخانه عمومی آیه‌الله نجفی در جوار مسجد نوبازار نگهداری می‌شود.

۳. اختران فضیلت، ج ۱، ص ۸۶۶.

کتابخانه‌ای عمومی بنیانگذاری شد. ایشان در آغاز تأسیس کتاب‌های شخصی خود را اهدا کرد و بدان‌جا منتقل نمود...»^۱.

۷ - استاد دکتر محسن کمالیان در مورد ایشان گوید: «عاشق اهل بیت علیهم‌السلام و بر برپایی مجالس عزاداری امامان معصوم علیهم‌السلام و خصوصاً دهه‌ی عاشورا مراقب بود. در عرصه‌ی اجتماع فعال بود. مسجد نو بازار را بازسازی و کتابخانه‌ی آیه‌الله نجفی را کنار آن برپا کرد. چندین باب مدرسه و حسینیه با نظارت عالی‌ی وی احداث شد. بر رفع حاجت نیازمندان اهتمام داشت»^۲.

امامت جماعت

از روز ارتحال مرحوم والدشان آیه‌الله مجدالعلماء نجفی طاب ثراه یعنی بیستم ذی الحجة الحرام ۱۴۰۳ امامت دو مسجد مهم شهر اصفهان بر عهده ایشان گذارده شد، یعنی مسجد نو بازار و مسجد جامع عباسی (امام). اقامه نماز جماعت را یکی از فرایض خود تلقی می‌کردند و چه بسا راهی بس طولانی را طی می‌کردند تا ظهر یا شب را بتوانند در مسجد جماعت داشته باشند و این سنت نبوی صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم و فرض الهی را به انجام برسانند. قریب به بیست سال امامت جماعت ایشان در مسجد نو بازار اصفهان و مسجد جامع عباسی (امام) ادامه داشت، و مؤمنین درک جماعت ایشان را غنیمت می‌شمردند و از بیانات و احکامشان مستفیض می‌شدند. اقامه صلاة جماعت به قدری برای ایشان مهم بود که حتی آخرین نماز مغرب و عشاء خود را نیز در شام چهارشنبه ۲۲ ماه صفر ۱۴۲۲ در مسجد نو بازار اقامه می‌کنند و با حالت کسالت و ناراحتی قلبی به منزل تشریف می‌بردند و فردا قبل از ظهر نیز مجدداً برای اقامه جماعت به طرف مسجد حرکت می‌کنند که اجل به ایشان مهلت نمی‌دهد و قبل از ظهر در راه رسیدن به مسجد و اقامه صلاة جماعت ندای ارجعی را لبیک و به جوار رحمت حق می‌شتابند، صاحب این قلم، این مرگ را، مرگ در راه اقامه نماز می‌نامد، خداوند تبارک و تعالی بمتّه و کرمه از ایشان قبول فرماید، و در این موضوع باز به سخن خواهیم نشست، فانتظر.

۱. اوراق عتیق، ج ۲، ص ۳۰۹ فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه هادی نجفی (اصفهان).

۲. مشاهیر خاندان صدر (آسمان پرستاره)، ج ۱۸، ص ۲۲۰.

مشایخ حدیث

معظم له از تعدادی آیات الله العظام مجاز در نقل حدیث بودند از آن جمله:

والدشان آية الله العظمى آقای مجدالعلماء نجفی رحمته الله.

و مرحوم آية الله العظمى آقای سید شهاب‌الدین حسینی مرعشی نجفی رحمته الله.

و عده‌ای از مراجع معظم تقلید نیز جهت ایشان اجازات امور حسبیه مرقوم فرموده‌اند که از ذکر آنها خودداری می‌شود.

روایت‌کنندگان از معظم له

همچنین عده‌ای از اعلام و بزرگان و محققین و مؤلفین نیز از ایشان روایت نقل می‌کنند و مجاز از ایشان هستند از آن جمله:

صاحب این قلم: حاج شیخ هادی نجفی.

محقق توانا آقای ناصر باقری بیدهندی قمی.

آية الله نجفی و کتاب تاریخ علمی و اجتماعی اصفهان در دو قرن اخیر

معظم له پس از فوت مرحوم والدشان آية الله مجدالعلماء نجفی رحمته الله از مرحوم علامه محقق استاد سید مصلح‌الدین مهدوی رحمته الله خواستار شدند که شرح حالی از پدر و جدشان یعنی مرحوم آية الله ابوالمجد شیخ محمدرضا نجفی رحمته الله مرقوم فرمایند تا به چاپ برسد.

دست تقدیر چنین خواست که این کار قدری به تأخیر بیفتد و برای مراسم اولیه آماده نگردد، ولی آية الله نجفی طاب ثراه، این بار از مرحوم مهدوی خواستند، دامنه تألیف را توسعه دهند و از مرحوم جد اُمی اعلایشان آية الله العظمی آقای حاج شیخ جعفر نجفی کاشف الغطاء رحمته الله شرح حال و تراجم نویسی را آغاز نمایند و به صاحب هدایة المسترشدين و همه فرزندان و نوادگان و وابستگان به بیت صاحب الهدایة پردازند، به خوبی حقیر که واسطه بین مرحوم پدر و مرحوم مهدوی بودم می‌دیدم که در طی تلاشی چند ساله کتابی جامع و کامل فراهم آمد که در نوع خود بی‌نظیر است و یکی از کتب مهم و مرجع شرح حال نویسی و تراجم‌نگاری و تاریخ علمی در ایران بلکه در مذهب شیعه می‌باشد.

در این کتاب استاد مهدوی با تلاشی بی‌نظیر تمام زوایای تراجم و شرح حال و تاریخ بیت صاحب هدایة

المسترشدين را به شرح و بسط نشست است، و نام کتاب را نیز: «بيان سبل الهداية في ذكر أعقاب صاحب الهداية» یا «تاریخ علمی و اجتماعی اصفهان در دو قرن اخیر» گذاشت.

مرحوم مهدوی در صفحه ۳۱ از جلد اول کتاب متذکر می‌گردد که کتاب به پیشنهاد و امر معظم له فراهم آمده است.

و به هر حال کتاب در تابستان سال ۱۳۶۷ش در شهر قم مقدسه به همت آية الله نجفی طاب ثراه و با مقدمه‌ای بقلم ایشان و در سه مجلد کبیر با جلد زرکوب و در بیش از ۱۵۱۰ صفحه به چاپ رسید.

آية الله العظمی آقای سید شهاب‌الدین مرعشی نجفی رحمته الله پس از اطلاع از تألیف کتاب و در تجلیل از آن خطاب به آية الله نجفی طاب ثراه مکتوبی را ارسال می‌فرمایند.

و در همان هنگام نشر، آية الله استادی رحمته الله در مقاله‌ای در مجله کیهان اندیشه به شماره ۲۶ مورخ مهر و آبان ۱۳۶۸ صفحه (۱۴۶-۱۴۴) به معرفی این کتاب مهم پرداخت، و این تعریف در چهل مقاله آقای استادی نیز مجدداً به طبع رسیده است.^۱

خداوند تبارک و تعالی به مرحوم استاد سید مصلح‌الدین مهدوی (۱۳۳۴-۱۴۱۶ق) طاب ثراه مؤلف کتاب و مرحوم آية الله نجفی رحمته الله که با یاری یکدیگر این اثر ارزنده را به مجامع علمی عرضه نمودند جزای خیر عنایت فرماید بمنه و کرمه.

و در يك کلمه این کتاب امروز یکی از کتب مرجع در تراجم و شرح حال‌نگاری بلکه تاریخ ایران و اصفهان محسوب می‌شود، و این معنی بر اهل فنش مسلم است.

تألیفات

از آية الله نجفی رحمته الله مؤلفاتی به یادگار مانده است که هر يك می‌تواند چراغی باشد فراراه طالبان دانش و حقیقت و گوشه‌ای از اجتماع کنونی ما را روشن نماید در ذیل فهرست این خامه ارزشمند را می‌توانید ببینید:

۱- ادبیات عرب در صدر اسلام (کتاب حاضر)

این کتاب برای اولین بار در سال ۱۳۶۳ش توسط انتشارات تدین اصفهان با تقریظ مرحوم آية الله والدشان طاب ثراه به چاپ رسیده و در مراکز تربیت معلم و دانشگاه‌ها نیز مورد تدریس قرار گرفته است.

۱. چهل مقاله، صص ۲۳۶-۲۳۱.

۲ - حاشیه بر کتاب «تلخیص المفتاح» خطیب قزوینی در معانی و بیان و بدیع

این کتاب با تحقیق آقای دکتر علی زاهدپور در سال ۱۳۹۳ ش برابر ۱۴۳۶ ق توسط نشر مجمع الذخائر الاسلامیه در قم مقدسه با مقدمه‌ای از اینجانب به چاپ رسید.

۳ - درس‌هایی از جهان‌بینی اسلامی

این کتاب مجموعه‌ای از عقائد حقه امامیه در اصول پنج‌گانه اعتقادی است که توسط معظم له برای تدریس جهت دانشجویان تألیف شده و در مراکز تربیت معلم نیز به چاپ رسیده است.

۴ - دین برای جوانان

مجموعه‌ای است از اندیشه‌ها و راهنمایی‌های دینی و مذهبی برای اندیشمندان جوان، منتشر شده است.

۵ - رساله‌ای در حقوق

تألیفی است مستقل در پیرامون حقوق اسلامی، مخطوط است.

۶ - رساله‌ای در دستور زبان فارسی

در این کتاب يك دوره دستور زبان فارسی را به نگارش درآورده‌اند، مخطوط است.

۷ - طرح سؤال و جواب اصول عقائد و فقه اسلامی و تاریخ تحلیلی اسلام

برای جوانان و دانشجویان تنظیم گردیده و منتشر شده است.

۸ - فیض الباری إلى قرّة عینی الهادی

اجازه روایتی است که برای حقیر مرقوم فرموده‌اند و در دو کتاب «قبیله عالمان دین» ص ۲۱۹-۲۰۹ و همچنین «طریق الوصول إلى أخبار آل الرسول ﷺ (المشیخة - الإجازات)» ص ۳۰-۲۵ هر دو از صاحب این قلم منتشر گردید.

۹ - گامی به سوی وحدت

رساله‌ای است در مورد اثبات خلافت بلافصل امیرالمؤمنین علیه السلام بعد از رسول الله صلی الله علیه و آله، و اعترافات عامه و بزرگان‌شان در این مورد، این رساله نیز به چاپ رسیده است.

۱۰ - مقالات

مجموعه‌ای از مقالاتی که در سالیان درازی در علوم مختلف اسلامی تدوین نموده‌اند و بسیاری از آنها نیز مخطوط مانده است.

۱۱ - مقدمه و تحقیق بر رساله امجدیه

امجدیه در کیفیت نوافل ماه رمضان و حقیقت میهمانی خداوند از تألیفات جدشان مرحوم آیه‌الله العظمی ابوالمجد شیخ محمدرضا نجفی رحمته است که طبع سوم آن با مقدمه و تحقیق معظم له در سال ۱۳۶۴ ش در تهران توسط بنیاد بعثت منتشر شده است.

۱۲ - مقدمه‌ای بر دیوان اَبی‌المجد

دیوان اشعار عربی مرحوم جدشان آیه‌الله العظمی ابوالمجد شیخ محمدرضا نجفی طاب ثراه را در سال ۱۴۰۸ در قم مقدسه با تحقیق دقیق علامه محقق حجة الاسلام و المسلمین آقای حاج سید احمد حسینی اشکوری رحمته منتشر نمودند، و خود نیز مقدمه‌ای علمی و ارزنده بر آن نگاشتند.

این مقدمه برای بار دوم نیز در چاپ دوم «دیوان اَبی‌المجد» که با تحقیق شایسته‌ی استاد علامه آقای سید عبدالستار حسینی رحمته بزرگ‌ترین ادیب نجف اشرف در سال ۱۳۹۳ ش برابر ۱۴۳۶ ق به چاپ رسید.

۱۳ - مقدمه‌ای بر کتاب: تاریخ علمی و اجتماعی اصفهان در دو قرن اخیر

بحث در مورد این کتاب را از این قلم خواندید، آیه‌الله نجفی بر این کتاب نیز مقدمه‌ای نوشتند که به خط زیبای مرحوم حجة الاسلام آقای حاج شیخ حبیب‌الله فضالی رحمته در آغاز کتاب به چاپ رسیده است.

۱۴ - مقدمه بر کتاب «الیواقیت الحسان فی تفسیر سورة الرحمن»

این کتاب از مؤلفات مرحوم آیه‌الله والدشان آقای مجدالعلماء نجفی طاب ثراه است که به تحقیق این قلم آماده نشر شده و با مقدمه‌ای بقلم معظم له رحمته در سال ۱۴۰۹ در قم مقدسه به چاپ رسید.

۱۵ - مقدمه بر وقایة الأذهان

وقایة الأذهان کتاب اصولی جدشان آیه‌الله العظمی ابوالمجد شیخ محمدرضا نجفی است که طبع ثانی آن توسط مؤسسه آل‌البتیت رحمته تحقیق و در سال ۱۴۱۳ در قم مقدسه با مقدمه معظم له به چاپ رسیده است.

۱۶ - مقدمه بر کتاب: ألف حدیث فی المؤمن

این کتاب از مؤلفات صاحب این قلم است، معظم له بخواهش حقیر مقدمه‌ای جهت آن نگاشتند که با اصل کتاب توسط انتشارات جامعه مدرسین حوزه علمیه قم در سال ۱۴۱۶ به چاپ رسید.

۱۷ - مقدمه بر کتاب کبیر: هداية المسترشدين فی شرح اصول معالم‌الدین

این کتاب در علم اصول تألیف جدّ اعلایشان مرحوم آیه‌الله العظمی آقا شیخ محمدتقی رازی نجفی اصفهانی که با مقدمه‌ای علمی و تحقیقی که توسط معظم له بر آن نگاشته شد در سه مجلد کبیر در سال‌های ۱۴۲۰-۱۴۲۱ ق توسط انتشارات جامعه مدرسین حوزه علمیه قم به چاپ رسید.

این مقدمه در چاپ دوم کتاب نیز منتشر شده است.

همچنین ترجمه فارسی آن به قلم حجة الاسلام آقای دکتر حاج شیخ محمود نعمتی در مجموعه مقالات همایش ملی فقیه محقق و اصولی مدقق علامه آية الله العظمی محمدتقی ایوانکی رازی نجفی اصفهانی، صص ۶۱-۳۲ در سال ۱۳۹۲ش برابر ۱۴۳۴ق به چاپ رسید.

تعمیرات اساسی مسجد نو بازار اصفهان

مسجد نو بازار اصفهان به دست مرجع عالیقدر حضرت آية الله العظمی آقای حاج شیخ محمدباقر نجفی اصفهانی معروف به شیخ کبیر تأسیس شد و در سال ۱۲۹۹ق توسط مؤسس محترم نیز جشن احداث آن برپا می‌گردد.

و از بدو تأسیس نیز تاکنون خود آن بزرگوار و فرزندانشان در آن به امامت پرداخته‌اند.

از سال ۱۴۰۳ که مرحوم آية الله نجفی طب نراه امامت مسجد را به عهده گرفتند، در اثر گذشتن بیش از یک قرن از احداث مسجد، و احتیاج آن به تعمیرات اساسی، به همت بلند معظم له و کوشش تقریباً ده ساله ایشان و البته یاری جمعی از مؤمنین، مسجد نو بازار تعمیرات اساسی شد، و مجدداً صلاحیت یافت نام مسجد نو بازار را به خود بگیرد، بحمد الله تعالی و منته.

تأسیس کتابخانه عمومی آية الله نجفی

از تأسیسات مرحوم آية الله نجفی طب نراه در کنار مسجد نو بازار اصفهان، احداث یک کتابخانه است در فضایی قریب به یکصد و پنجاه متر مربع که ساختمان آن را نو و لکن به شکل ما بقی مسجد به طرح باستانی ایجاد نمودند، و امر فرمودند کلیه کتاب‌هایشان نیز مهر وقف کتابخانه را بخورد و بدانجا منتقل گردد تا استفاده از آن عام شود. در حال حاضر این کتابخانه در اصفهان به مراجعین خود خدمات می‌دهد، و از نظر کیفیت کتب موجود در سطح بالایی قرار دارد و در نوع خود ممتاز می‌باشد و هر طالب علمی را در علوم مختلف اسلامی مانند: فقه، اصول، حدیث، رجال، تفسیر، تاریخ، لغت، ادبیات، کلام، فلسفه، عرفان، اخلاق می‌تواند سیراب کند و گمشده خویش را در میان کتب آن بیابد.

و بنابر طبق وصیت ایشان، نیز محل دفنشان داخل در این مکتبه و کتابخانه قرار گرفت و مراجعین در ابتدای ورود برای مؤسس محترم آن فاتحه‌ای می‌خوانند و بعد مشغول استفاده از کتب می‌شوند.

طبع کتب نیاکان و بزرگان

مرحوم آية الله نجفی طاب ثراه عنایت ویژه‌ای به نشر کتب و آثار ارزشمند دینی در زمینه‌های مختلف داشتند و از آرزوهای ایشان نشر کتب و آثار بزرگان مذهب بوده است.

خود در این راه گام‌های بلندی را با همت عالیشان برداشتند و آثاری را در زمینه‌های فقه و اصول و تفسیر و ادبیات و تراجم و شرح حال از نیاکانشان یا دیگر بزرگان مذهب احیاء نمودند و بر برخی از آنها مقدمات سودمندی نگاشته‌اند، که اگر این مقدمات در مجموعه‌ای فراهم آید، خود مجلدی زیبا در علوم مختلف خواهد بود. در هر صورت متجاوز از بیست اثر به این ترتیب به همت معظم له علیه السلام در طول حیاتشان احیاء شد و برای نسل بعدی به عنوان ودیعه و امانت به یادگار ماند تا از آن بهره برند.

تأسیس مدرسه و حسینیه

همچنین معظم له موفق شدند در تأسیس چند باب مدرسه برای جوانان نیز مشارکت داشته باشند، بلکه برخی از این مدارس زیر نظر شخص ایشان و با نظارت عالیہ معظم له بنیاد گذاشته شد. و همچنین موفق به تأسیس مسجد و حسینیه حضرت ابوالفضل علیه السلام واقع در خیابان رباط محله کساره کوی سپاس در اصفهان شدند، که به همت جمعی از مؤمنین کار ساختمان آن به اتمام رسید.

اقامه مجالس عزاداری ائمه اهل البيت علیهم السلام

از جمله اموری که آية الله نجفی طاب ثراه بر آن پای می‌شمردند و تأکید فراوان می‌کردند و بر آن نیز وصیت نمودند اقامه مجلس عزای سید الشهداء اباعبدالله الحسین علیه السلام است، خود در مسجد نو بازار در تمام دهه عاشورا مجلس عزاداری برپا می‌نمودند و مقید به شرکت در آن بودند، بلکه تمام ایام شهادت ائمه اهل البيت علیهم السلام را مجلس عزای اقامه می‌نمودند و خود نیز در مجلس مذکور شرکت می‌کردند.

و این احیای مراسم عزاداری ائمه اهل بیت علیهم السلام يك سنت حسنه‌ای است که در مسجد نو بازار اصفهان از این مرد بزرگ به یادگار ماند و مجلس روضه و عزاداری ایام شهادت ائمه اهل بیت علیهم السلام به توفیق الهی در این مسجد همچنان اقامه می‌شود.

سه روز قبل از ارتحالشان با حال کسالت و بیماری مجلس عزاداری اربعین سید الشهداء علیه السلام را اقامه نمودند، و از عجیب اتفاق اینکه مراسم ختمشان مصادف شد با ایام شهادت رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم و سبط اکبر امام حسن

مجتبی علیه السلام و روز هفته معظم له نیز مصادف شد با روز شهادت امام علی بن موسی الرضا علیه السلام، و این نبود مگر مزدی که ائمه اهل بیت علیهم السلام بدیشان عنایت فرمودند که مجالس عزای معظم له نیز در این ایام عزای اهل بیت اقامه شود.

قضاء حوائج مؤمنین

یکی از اموری که آیه الله نجفی بر آن اصرار داشتند و از جوانی مقید بدان بودند، قضاء حوائج مؤمنین بود، هر مؤمنی که به ایشان عرض حاجتی می آورد، تا آنجا که از دست و زبان و قلم و قدم ایشان بر می آمد در رفع حاجت او تلاش می کردند و این امر را از عبادات مهم تلقی می نمودند.

پدري که من شناختم

اگر صاحب این قلم که خود فرزند ایشان و یکی از هزاران شاگرد او است، به خود جرأت بدهد و بخواهد معظم له را در جمله ای وصف نماید و بر گفته خویش نیز خداوند را شاهد بگیرد چنین می تواند بگوید: «پدري که من شناختم عمری مردم و جوانان و اجتماع را دعوت به خدا و دین خدا و کتاب خدا و رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم و ائمه هدی علیهم السلام نمود و در این راه نیز جز به خدا به احدی تکیه نکرد و جز به خدا نیز امیدی نداشت». مکرر بیاد دارم که می فرمود: «ای فرزند! اگر به خاطر خدا باشد، خداوند تبارک و تعالی خودش امور را درست خواهد کرد و توکل بر خداوند باید کرد، و ما فقط خدا را داریم».

سفرها

آیه الله نجفی طاب ثراه تقریباً به تمام نقاط ایران مسافرت نموده بودند و همچنین هر سال نیز مقید به رفتن به زیارت امام علی بن موسی الرضا علیه السلام بودند، و تنها مسافرتی که اگر کسی به ایشان پیشنهاد همسفری را می داد و جواب رد نمی شنید زیارت مشهد مقدس بود.

اولین مسافرت خارج از کشور ایشان در سن سی سالگی برای تشرّف به حج بیت الله الحرام بود، در سال ۱۳۸۶ ق به همراه مرحوم آیه الله والدشان علیه السلام و مادر و همسر و جمعی از اقوام مشرف به اعمال حج تمتع و زیارت رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم و فاطمه زهرا علیهما السلام و ائمه هدی مدفون در قبرستان بقیع علیهم السلام گردیدند.

دومین زیارت بیت الله الحرام ایشان بعد از گذشت سی سال از آن تاریخ در ماه رمضان ۱۴۱۷ ق بود که موفق به عمره مفرده و زیارت حرم نبوی صلی الله علیه و آله و سلم شدند.

در ذی الحجة الحرام ۱۴۲۰ (نوروز سال ۱۳۷۹ش) نیز موفق به زیارت امیرالمؤمنین علیه السلام و اباعبدالله الحسین علیه السلام و امامین کاظمین علیه السلام و امامین عسکریین علیه السلام در کشور عراق گردیدند.

و در اسفندماه ۱۳۶۷ش و اردیبهشت ۱۳۷۰ش نیز دو بار موفق به زیارت حضرت زینب کبری علیه السلام و رقیه خاتون علیه السلام در کشور سوریه شدند.

همچنین در فروردین و اردیبهشت سال ۱۳۶۵ش به علت معالجه و تبلیغ شریعت به شش کشور اروپایی مسافرت نمودند.

مرگ در راه نماز

روز پنج شنبه ۲۳ ماه صفر ۱۴۲۲ برابر با ۲۷ اردیبهشت ۱۳۸۰ آیه‌الله نجفی در حالت کسالت قلبی جهت اقامه فریضه ظهر و عصر به جماعت عازم مسجد نوبازار می‌شوند که اجل محتوم فرا می‌رسد و معظم له قبل از ظهر ندای ارجعی را لبیک و به جوار رحمت حق می‌شتابند^۱.

صاحب این قلم، این مرگ را، مرگ در راه مسجد و اقامه فریضه الهی و تقیّد ایشان به صلاة جماعت و در يك كلمه مرگ در راه نماز می‌داند و فقط با سه روایت نیز مقام و منزلت و جایگاه چنین مرگی را نیز معلوم می‌کند:

۱ - روایت اول را شیخ بزرگوار صدوق؛ در کتاب «امالی» خویش به سند متصلش از رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم نقل می‌کند که فرمودند: «قال رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم في حديث: ألا ومن مشى إلى مسجدٍ يطلب فيه الجماعة، كان له بكلّ خطوة سبعون ألف حسنة ويُرْفَع له من الدرجات مثل ذلك، وان مات وهو على ذلك، وكلّ الله به سبعين ألف ملك يعودونه في قبره ويؤنسونه في وحدته ويستغفرون له حتى يُبعث^۲».

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند: آگاه باشید هر کس به سمت مسجدی به خاطر اقامه جماعت در آن برود، هر قدمی که بر می‌دارد پاداش او هفتاد هزار حسنه است و درجاتش نیز در بهشت به همین مقدار اضافه می‌گردد و اگر بمیرد و در این مسیر باشد، خداوند تبارک و تعالی هفتاد هزار فرشته الهی را مأمور می‌کند که به دیدار او در قبرش بروند و در تنهایی قبر با او همنشین باشند و برای او تا قیامت استغفار کنند.

۲ - روایت دوم را قطب راوندی در کتابش «الدعوات» چنین نقل می‌کند: «قال رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم: خصال ست

۱. از عجیب اتفاق، وقوع ولادت و ارتحال معظم له در مصادف شدن دهه سوم ماه صفر و اردیبهشت است.

۲. امالی شیخ صدوق، مجلس ۶۶، ح ۱، ص ۱۷، رقم ۷۰۷.

ما من مسلم يموت في واحدةٍ منهمٍ إلا كان ضامناً على الله ﷻ أن يدخله الجنة: رجل خرج مجاهداً، فإن مات في وجهه ذلك كان ضامناً على الله ﷻ، ورجل تبع جنازة، فإن مات في وجهه كان ضامناً على الله، ورجل توضأ فأحسن الوضوء، ثم خرج إلى المسجد للصلاة، فإن مات في وجهه كان ضامناً على الله». الحديث^۱.

رسول الله ﷺ فرمودند: شش ویژگی است که اگر مسلمانی در یکی از آنها بمیرد خداوند تبارک و تعالی برای او ضمانت بهشت را نموده است: مردی که به جهاد خارج شود و مرگ او فرا رسد خداوند بهشت را برای او ضامن است، و مردی که به تشییع جنازه‌ای برود و مرگش فرا رسد خداوند بهشت را برای او ضامن است، و مردی که به نیکی وضوء بگیرد و به سمت مسجد برای نماز خارج شود و مرگش فرا رسد خداوند تبارک و تعالی بهشت را برای او ضامن است.

۳ - روایت سوم را صاحب جامع الأخبار از رسول الله ﷺ نقل می‌کند: «قال رسول الله ﷺ: إجابة المؤمن كفارة الذنوب والمشي إلى المسجد طاعة الله وطاعة رسوله ومن اطاع الله ورسوله أدخله الجنة مع الصديقين والشهداء وكان في الجنة رفيق داود عليه السلام وله مثل ثواب داود عليه السلام»^۲.

رسول الله ﷺ فرمودند: اجابت دعوت مؤذن برای نماز کفاره گناهان است و رفتن به سوی مسجد طاعت خدا و طاعت رسول او است، و هر کس خدا و رسولش را اطاعت کند، خداوند تبارک و تعالی او را با صدیقین و شهداء داخل در بهشت می‌کند و در بهشت همنشین داود پیامبر ﷺ است و به او ثواب حضرت داود را نیز عنایت می‌فرماید.

آری این نیز نتیجه تقید به شریعت مقدسه و احکام الهی و نورانی آن و پاداش حرمت نهادن به نماز و مسجد و جماعت است و «ذلك فضل الله يؤتيه من يشاء والله واسع عليم»^۳، فطوبى وهنيئاً له.

تغسیل و تشییع و تدفین

جسم مطهر به منزل معظم له منتقل گردید، و در نیمه شب جمعه توسط جناب حجة الاسلام و المسلمین آقای حاج سید محمود میرهندی داماد غسل داده شد و با اجرای تمام آداب شرعیه کفن شد.

صبح روز جمعه ۲۴ صفر ۱۴۲۲ کالبد مطهر از منزل به مسجد جامع عباسی (امام) اصفهان منتقل گردید، در

۱. الدعوات، ص ۲۲۷.

۲. جامع الأخبار، ص ۱۷۲.

۳. سوره مائده، آیه ۵۴.

مسجد امام با جمعیت عزادار و انبوه حاضر که در جلوی آنها صفی از علمای اعلام و آیات بسته شده بود، نماز بر پیکر معظم له توسط آیه‌الله العظمی آقای حاج شیخ محمدتقی مجلسی رحمته‌الله علیه اقامه گردید.

پس از آن کالبد مطهر داخل در يك عماری گذاشته شد و از مسجد امام، بر روی سر و دست جمعیت عزادار مشیعیین تا مسجد نوبازار تشییعی شایسته انجام گردید.

با ورود جنازه مطهر به مسجد نوبازار، عزاداری توسط مردم در مسجد مجدداً آغاز گردید، کالبد را به داخل شبستان مسجد منتقل نمودند و شروع به خواندن زیارت عاشورا ابا عبدالله الحسین علیه السلام و روضه و مداحی و عزاداری نمودند و بعد از قریب ساعتی جنازه براساس وصیتی که فرموده بودند به کتابخانه‌ای که خود در جوار مسجد نوبازار تأسیس نموده بودند منتقل و در محلی که از قبل معین کرده بودند به خاک سپرده شد، رحمة الله علیه رحمة واسعة و حشره الله مع موالیانه رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم و آله المیامین:

تسلیت مراجع معظم تقلید مد ظلهم

پس از انتشار خبر ارتحال آیه‌الله نجفی رحمته‌الله علیه از طرف آیات عظام و مراجع معظم تقلید امام الله تعالی ظلهم و اعلی الله کلماتهم، پیام‌های تسلیتی حضوری یا به صورت فاکس و تلفن جهت تعزیت حقیر بعنوان فرزند ایشان صادر گردید، که در آن این مصیبت عظمی را به بقیة الله الأعظم ارواحنا فداه و حوزه علمیه اصفهان و مردم این شهر و بیت معظم له تسلیت گفته بودند.

در اینجا بر خود فرض می‌دانم که از همه مراجع معظم تقلید امام الله تعالی ظلهم که با شرکت در مراسم ختم قم و ارسال نماینده به اصفهان و ارسال فاکس و زدن تلفن تسلیت و اعزام نماینده به مراسم در این مصیبت با بیت معظم له و حقیر اظهار همدردی نمودند، صمیمانه تشکر و قدردانی نمایم، چنانچه در ملاقات‌های بازدید و جواب فاکس‌های تسلیت نیز بعرض رساندم، بقاء همه آنها را جهت حفظ مذهب حقه اثنی عشریه از ذات باری مسألت می‌نمایم، بمنّه و کرمه و جوده.

فقط به عنوان نمونه به دو متن از پیام‌های تسلیت اشاره می‌شود:

۱ - مرحوم آیه‌الله العظمی حاج شیخ حسینعلی منتظری رحمته‌الله علیه از مراجع معظم تقلید که از اساتید صاحب این قلم نیز می‌باشند در تاریخ ۲۵ صفر المظفر ۱۴۲۲ = ۲۹ اردیبهشت ۱۳۸۰ از قم مقدسه خطاب به حقیر پیامی چنین صادر فرمودند:

بسم الله الرحمن الرحيم

إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ

اصفهان - جناب حجة الاسلام آقای حاج شیخ هادی نجفی رحمته

پس از سلام و تحیت با کمال تأسف خبر ناگوار رحلت ناگهانی مرد تقوی و فضیلت عالم ربانی و روحانی خدمتگزار به اسلام، پدر بزرگوار جنابعالی مرحوم مغفور حجة الاسلام و المسلمین آقای حاج شیخ مهدی غیاث‌الدین نجفی طاب ثراه را دریافت نمودم و بسیار متأثر شدم، این جانب این مصیبت ناگوار را به حضرت ولی عصر علیه السلام و حوزة علمیه اصفهان و بیت شریف نجفی و به جنابعالی و همه بازماندگان و علاقه‌مندان محترم تسلیت می‌گویم. و از خداوند قادر متعال برای آن فقید تازه گذشته علو درجات و حشر با اولیاء خدا و برای همه بازماندگان محترم صبر جمیل و اجر جزیل و برای جنابعالی سلامت و توفیق بیشتر خدمت به اسلام عزیز را مسألت می‌نمایم، والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته.

۲ - همچنین آیه الله العظمی آقای حاج سید محمدعلی علوی گرگانی مدظله العالی نیز در همان تاریخ ۲۵ صفر الخیر برابر با ۲۹ اردیبهشت ۸۰ از قم مقدسه پیامی را بدین قرار صادر فرمودند:

إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ

إذا مات العالم الفقيه ثلم في الإسلام ثلثة لا يسدها شيء.

حضور محترم حضرت مستطاب حجة الاسلام والمسلمین آقای حاج شیخ هادی نجفی دام عزه و بیت معظم. ضایعه اسفناک ارتحال والد بزرگوارتان مرحوم آیه الله آقای حاج شیخ مهدی نجفی رحمته که عمری را در خدمت به اسلام و مکتب اهل بیت علیهم السلام و هدایت دینی مردم متدین اصفهان گذرانید، باعث تأسف و تأثر گردید. اینجانب این واقعه اندوهناک را به محضر مبارک حضرت بقیة الله علیه السلام، مردم مسلمان اصفهان و حوزة‌های علمیه و خاندان معظم تسلیت گفته و از خداوند متعال اجر جزیل و صبر جمیل برای عموم بازماندگان محترم به‌ویژه حضرتعالی و ابوالزوجه گرامی حضرت حجة الاسلام و المسلمین حاج آقای مظاهری^۱ دامت تأییداته خواهان و تسلیت عرض می‌نمایم.

۱. این مبلغ بزرگ در ساعت ۲۲ پنجشنبه ۲۱ دی ماه ۱۳۹۶ جان به جان آفرین تسلیم کرد. به جهت شرح حال وی رجوع کنید به کتاب «زین الخطباء (یادنامه اربعین ارتحال ملکوتی حضرت حجة الاسلام و المسلمین حاج شیخ مهدی مظاهری رحمته)»، تألیف فرزندان حجة الاسلام حاج شیخ محمدعلی نجفی حفظه الله تعالی.

امید آنکه چراغ علم و فضیلت که بیش از دو قرن است در این خاندان معظم تابان و درخشان است، همواره در این بیت جلیل فروزان باشد.

مجالس ترحیم

از صبح روز شنبه مجالس ترحیم در اصفهان و حومه و بلاد دیگر آغاز شد، صبح روز شنبه ۲۵ صفر ۱۴۲۲ برابر با ۲۹ اردیبهشت ۱۳۸۰ در مسجد نو بازار مجلس ترحیمی بی نظیر اقامه گردید.

صبح روز یکشنبه ۲۶ صفر ۱۴۲۲ برابر با ۳۰ اردیبهشت ۱۳۸۰ در مسجد امام اصفهان مجلس برقرار شد.

صبح روز دوشنبه ۲۷ صفر ۱۴۲۲ برابر با ۳۱ اردیبهشت ۱۳۸۰ از طرف آیة الله آقای حاج سید محمدتقی موسوی الشفتی مدّ ظلّه در مسجد سید اصفهان مجلس منعقد گردید.

صبح روز سه شنبه ۲۸ صفر ۱۴۲۲ برابر با اول خرداد ماه ۱۳۸۰ مجلس روضه خوانی و عزاداری که توسط خود آیة الله نجفی رحمته الله علیه در مسجد نوبازار اقامه می گردید، تبدیل به مجلس ترحیمی دیگر شد.

صبح روز چهارشنبه ۲۹ صفر ۱۴۲۲ برابر با دوم خرداد ماه ۱۳۸۰ مجلس ترحیم در مسجد جامع فروشان خمینی شهر از طرف مرحوم آیة الله آقای حاج سید مهدی امامی سدهی^۱ (۱۳۹۳-۱۳۰۹ ش) منعقد گردید.

مراسم هفته معظم له نیز صبح روز پنجشنبه ۳۰ صفر ۱۴۲۲ برابر با سوم خرداد ماه ۱۳۸۰ در مسجد نوبازار همزمان با سالروز عزاداری امام علی بن موسی الرضا علیه السلام برگزار گردید، فقط ظهر هفته جمعیتی بیش از پنج هزار نفر در مسجد نوبازار اطعام شدند.

مردم قدرشناس اصفهان يك هفته تمام بدون وقفه برای این عالم بزرگوار و مخلص عزاداری نمودند. همچنین به امضای صاحب این قلم نیز مجلس بزرگداشتی در حوزه علمیه قم مقدسه در مسجد محمدیه سه شنبه پنجم ربیع الاول ۱۴۲۲ برابر با هشتم خردادماه ۱۳۸۰ بعد از نماز مغرب و عشاء منعقد گردید و آیات عظام و مراجع معظم تقلید و علماء اعلام و فضلاء کرام و سروران روحانی و مردم قدرشناس قم با شرکت در آن نسبت به مقام شامخ علمی آن بزرگوار ادای احترام نمودند.

مراسم شب چهلم نیز در بیت معظم له در شام دوشنبه سوم ربیع الآخر ۱۴۲۲ برابر با چهارم تیرماه ۱۳۸۰

۱. مذکور در کتاب خمینی شهر شهری که از نو باید شناخت، ص ۱۱۱ و همچنین جهت شرح حال ایشان رجوع کنید به کتاب «احیاگر شعائر (یادنامه چهلمین روز ارتحال ملکوتی آیة الله حاج سید مهدی امامی سدهی رحمته الله علیه)»، تألیف سبط ایشان حجة الاسلام آقای سید محمدداود میردامادی سدهی حفظه الله تعالی.

برقرار گردید.

و مراسم چهلمین روز نیز بعد از ظهر روز سه‌شنبه چهارم ربیع الآخر ۱۴۲۲ برابر با پنجم تیرماه ۱۳۸۰ با شکوه و عظمت خاصی در مسجد نو بازار اصفهان منعقد گردید.

و با انتقال کتاب‌های ایشان به کتابخانه عمومی آیه‌الله نجفی در همین روز چهلم معظم له نیز کتابخانه رسماً کار خود را آغاز نمود.

در ضمن مراسم عید اول نیز از صبح روز یکشنبه ۱۷ ربیع الاول ۱۴۲۲ برابر با ۲۰ خرداد ماه ۱۳۸۰ تا شام در بیت معظم له برگزار گردید.

و همچنین مراسم اولین سالگرد معظم له در بعدازظهر روز دوشنبه ۲۳ ماه صفر ۱۴۲۳ برابر با ۶ اردیبهشت ۱۳۸۱ در مسجد نو بازار با شکوه تمام منعقد گردید. و مراسم اولین شب سالگرد نیز در همان شام دوشنبه در بیت معظم له برگزار شد.

و همچنین همزمان با اربعین حسینی هر سال مراسم سالگرد آن مرحوم در مسجد نو بازار اصفهان با جمعیت کم نظیری منعقد و برگزار می‌گردد.

مراثی و ماده تاریخ

۱ - شاعر توانا و ادیب ارباب آقای فضل‌الله اعتمادی متخلص به برنا مولود ۱۳۰۹ش و متوفای خرداد ۱۳۹۶

در مرثیه و ماده تاریخ ایشان چنین سروده‌اند:

ز آتش مجمر اندیشه شدم دود چو عود^۱ خوش بود بوی خوش عود^۲ و نوای خوش عود^۳
شد کجا؟ رود^۴ که در ساحل آن بنشینم نشنوم مویه^۵ و رود^۶ و شنویم مویه^۷ رود^۸

۱. درختی گرمسیری می‌باشد که هنگام سوختن بوی خوش دهد.

۲. درختی گرمسیری می‌باشد که هنگام سوختن بوی خوش دهد.

۳. نوعی ساز و آلت موسیقی است.

۴. نهر بهناور و پر آب.

۵. گریه و زاری و عزا.

۶. فرزند عزیز و گفتن رود، رود برای تازه مرده که بین مردم بعضی عشائر مرسوم است.

۷. نوعی آهنگ و نوای موسیقی.

۸. نوعی آلت موسیقی که دارای سیم و تارهای مختلف فلزی و رودهای و ابریشمی بوده و در این رثاء می‌شود به صدای جریان آب نیز تعبیر کرد.

آوخ از کجروی چرخ که بی اذن و خبر
 وای از این فتن دهر که جز لطف خدا
 تا که آن سائق غائب که بود هادی خلق
 هر زمان دور فلک حادثه‌ای پیش آرد
 ای بسا آن که کند دعوی روشن رایی
 ای دریغا نشود دیده عبرت بیدار
 راه بر حبر امینی اجل عاجل بست
 یا که در راه مصلی و بهنگام نماز
 مقتدائی که ز هر مشکل مردم از دل
 آن که با صدق و وداد و ورع و زهد و رضا
 آن که جز عشق به اسلام و خدا کرد تهی
 آن که اندر پی تدریس و تلمذ عمرش
 نه سری را به سماجت ز یکی درد آورد
 نه تلف آرزویش شد ز برای کم و بیش
 نه که با دست و زبان و قدم و نیش قلم
 ذکر و وردش همه از بهر خدا بود نه خلق
 شست از چهره خود رنگ دورویی و ریا
 بود از بهر گرایش به سوی دانش و دین
 سعی می‌کرد که با دست و زبانش هرگز
 سبط زهرا و سمی ولی حق مهدی
 زائر بیت خدا، شیخ معظم نجفی
 داشت او هم ز صننادید و معاریف نژاد

بَرَدَتْ گه بفراز و کِشَدت گه به فرود
 کس نداند ره امید برای بهبود
 آشکارا به امیری کندش نائل زود
 که از این حادثه‌ها جان و دل و تن فرسود
 همچو معیوب چراغی بودش حاصل دود
 که ز صاحب نظران مرگ بسی دیده غنود
 یا به فرمان قدر دست قضایش بر بود
 کِشَتْ عمرِ رَجلی فَحُل و رزین مرگ درود
 تا بحدی که توانست از آن عقده گشود
 لکۀ کبر از آئیۀ خاطر بزود
 مخزن دل ز علائق چه سپید و چه کبود
 صرف آموزش و تعلیم شد و گفت و شنود
 نه دلی را به جسارت ز غم از کس اندود
 نه تَبّه آبرویش کرد پی بود و نبود
 همچو سوهان ز حسد خاطری از خویش بشود
 امر و نهی همه از روی ولاء بود نه سود
 دامن از گرد تبانی و تظاهر پالود
 نه تملق، اگر او مرد و زنی را بستود
 خاطری را ننماید ز خودش ناخشنود
 که در افواه مسمی به غیاث‌الدین بود
 مجدالاسلام که عمری ره مذهب پیمود
 هم ز احفاد و ز اعقاب افاضل می‌بود

کرد مسجد نوی بازار صفاهان تعمیر رفت از گیتی و رست از همه آلام و غموم کرد در بزمگه عالم أعلا ماوی بُرد زه در بر ارواح مکرم روحش الغرض «ارجعی» اش چون به سوی خلوت دوست طبع برنا سنه رحلت او را بدو نوع «مجدالاسلام پی دیدن مجدالعلماء

۱۴۲۲

«مجدالاسلام پی دیدن مجدالعلماء جانب وادی جنت ز جهان روی نمود»

۱۴۲۲

۲ - شاعر محترم آقای محمدحسن خزدوز متخلص به مداحزاده^۱ مولود عام ۱۳۰۰ش و متوفی ۱۳۸۹ش

فرزند مرحوم مرشد عباس خزدوز معروف به مداح نیز در رثاء و ماده تاریخ معظم له گوید:

حاجی آقا شیخ مهدی، حامی دین مبین دوستدار آل حیدر، ناشر احکام دین شهره بر حاجی غیاثالدین در افواه عموم آنکه از خُلق خوش و کردار نیکو و کرم با اصول و با فروع فقه مذهب آشنا در هزار و سیصد و هشتاد شمسی ناگهان سوگ او توأم شد اندر آخر ماه صفر بر روان او درود بی حد و بی مَر بود زد رقم تاریخ چون رفت از جهان سوی جنان

آیت عظمای یزدان، مصطفی را جانشین مجدالاسلام صفاهان، عالم فحل امین پور مجد عالمان، محبوب خاص مؤمنین حلقه یاران خود را بود مانند نگین جاذب مردم به شرع و دین ختم المرسلین ارجعی از حق شنید و شد بفردوس برین با عزای احمد و سبط و امام هشتمین شاد کن روح ورا با ذکر آیات مبین از برای فوت او مداح زاده این چنین

۱. تذکره شعرای استان اصفهان، ص ۶۴۹.

«عابد صاحب دلی» آمد بجمع و سال گفت «دیده در هجران وی شد زار و دل اندوهگین»

$$۱۲۰۰ + ۲۲۲ = ۱۴۲۲$$

۳ - بزرگ‌ترین ادیب نجف اشرف استادِ علامه، محقق بی‌نظیر آقای سید عبدالستار حسنی در رثاء و مادّه

تاریخ ایشان به زبان عربی چنین سروده‌اند:

أودی حلیف المکرماتِ سلالۃ الـ	شرفِ الموصّل، حیث غیبه الرّدی
فبکاه محراب، وأوحش منبر	فی فقده ثوب الحداد قد ارتدی
إذ کان یعمّره بنشر معارف	ویبّیان احکام لشرعة أحمدا
لهفی له من راحل بغیابه	أشجى القلوب وللتواظر سهدا
وعلیه حق لاضفهان تفجیح	فی سائر البلدان عم له صدی
أولیس قد فقدت به من عن (أبی الـ	مجد الرضا) ورت العلاء والشوددا
طابت أرومته بكل ممّنع	طهرت مناسبه وأغرق محتدا
إن خطّ (حاشیة) علی متن غدث	ترهو (معالمها) بما قد قیدا
أنی یزایلُه الفخار ویبثه	أضحی علی هام الضراح مشیدا
تفنی زكارف هذه الدنیا ولا	یبقى سوی الذکر الجمیل مخلصدا
وكفی أبا الهادی مائر قد أتى الـ	هادی لصرح شموخهن مجددا
إن غاب عن أنظارنا فمثاله	باقی تجسد فی الحواطر سزمددا
ومذ افتقدنا شخصه عم الأسى	وغدا به شمل السرور مبددا
وبعد (أسماء الأئمة) أرخوا:	(فی غیبة المهدي قد نأح الهدی)

$$۱۴۲۲ = ۱۲ + ۱۴۱۰$$

مصادر شرح حال

شرح حال مؤلف را می‌توانید در کتاب‌های ذیل بیابید:

- ۱- قبيله عالمان دین، صص ۱۵۳-۲۰۸.
- ۲- طریق الوصول إلى أخبار آل الرسول ﷺ، صص ۱۴-۲۴.
- ۳- مقدمه رساله امجدیه، ص ۲۱، چاپ چهارم.
- ۴- ترجمة المحشي در کتاب تلخیص المفتاح، تحت عنوان والدي كما عرفته.
- ۵- موسوعة أحاديث أهل البيت ﷺ، ج ۱۲، صص ۴۲۹-۴۳۶.
- ۶- یادواره پنجاهمین سال تأسیس دبیرستان هراتی، ص ۱۲۱.
- ۷- احوال و آثار شیخ محمدتقی رازی نجفی اصفهانی و خاندانش، ص ۷۸، رحیم قاسمی.
- ۸- اختران فضیلت، ج ۱، ص ۸۶۶، شیخ ناصرالدین انصاری قمی.
- ۹- مجله آینه پژوهش، شماره دوم از سال دوازده، خرداد ۱۳۸۰، رقم ۶۸، ص ۱۱۴.
- ۱۰- گلشن اهل سلوک، ص ۱۴۲، رحیم قاسمی.
- ۱۱- مشاهیر خاندان صدر، ج ۱۸، ص ۲۲۰، دکتر محسن کمالیان.

نام مؤلف را نیز در مصادر ذیل می‌توانید ببینید:

- ۱- تاریخ علمی و اجتماعی اصفهان در دو قرن اخیر، ج ۱، ص ۳۱ و ج ۳، ص ۱۶۷ و ۳۷۹.
- ۲- تبصرة الفقهاء، ج ۱، ص ۸.
- ۳- الآراء الفقهية، ج ۱، ص ۲.
- ۴- میراث حوزه اصفهان، جلد پنجم، ص ۶۰۱.
- ۵- نقد فلسفه داروین، شرح حال مترجم، ج ۱، ص ۹۷ و ۱۰۴، رقم ۶۷ و ۱۰۰.
- ۶- مقدمة نقد فلسفة دارون، ص ۶۸.
- ۷- روزنامه «نسل فردا» دوشنبه ۱۳۸۹/۱۱/۲۵، شماره ۳۶۵۹.
- ۸- مجله آینه پژوهش، شماره سوم از سال یازدهم، مرداد و شهریور ۱۳۷۹، رقم ۶۳، ص ۷۷.
- ۹- مجله آینه پژوهش، شماره سوم از سال سیزدهم، رقم ۷۴، ص ۸۸-۸۶.
- ۱۰- مجله علوم الحدیث، شماره دهم، ص ۲۴۶.
- ۱۱- الإجازة الشاملة للسيدة الفاضلة، چاپ شده در مجله علوم الحدیث، شماره چهارم، ص ۳۲۴.
- ۱۲- اوراق عتیق، ج ۲، ص ۳۰۹.
- ۱۳- الجيزة الوجيزة من السلسلة العزیزة، ص ۷، سید محمدحسین جلالی.
- ۱۴- نسخه پژوهشی، ج ۳، ص ۴۱۴.
- ۱۵- کتاب‌شناسی فهارس، ج ۱، ص ۳۷۱، تألیف: حسین متقی.
- ۱۶- بیست مقاله، ص ۳۶۸، رضا استادی.
- ۱۷- مجدالبیان در تفسیر قرآن، ص ۳۸.
- ۱۸- الإشارة إلى إجازات آل صاحب الهدایة، رقم ۱۸، شیخ حسین حلبیان.
- ۱۹- مجله علوم حدیث (فارسی)، شماره ۲۵، ص ۱۳۶.
- ۲۰- مجله جهان کتاب، سال هفتم، شماره نوزدهم، ص ۱۰.
- ۲۱- فصلنامه کتاب‌های اسلامی، شماره هفتم از سال دوم، ص ۲۲۵.
- ۲۲- روزنامه جوان، پنج‌شنبه ۱۳۹۷/۲/۲۷ به شماره ۵۳۷۴.
- ۲۳- اليواقیت الحسان فی تفسیر سورة الرحمن، صص ۱۸ و ۲۱ و ۲۲ و ۲۶.
- ۲۴- رساله امجدیه، ص ۲۹ و ۳۲، چاپ سوم.
- ۲۵- وقایة الأذهان، ص ۴۴ چاپ مؤسسه آل البيت علیه السلام.
- ۲۶- نمونه‌ای از يك انسان، وارسته بیوسته، زندگی نامه مرحوم آية الله شیخ محمدحسین نجفی اصفهانی رحمته الله، ص ۲۳، سید ابوالحسن مهدوی.
- ۲۷- نسنامه مرحوم علامه محمدباقر الفت - نسخه خط مؤلف.

فصل دوّم: معرفی کتاب حاضر

«آداب عربی در صدر اسلام و عصر اموی» پایان‌نامه تحصیلی رشته زبان و ادبیات عرب در مقطع کارشناسی (لیسانس) مؤلف از دانشکده علوم معقول و منقول دانشگاه تهران است که در تاریخ ۲۶ مهرماه ۱۳۳۸ با درجه خوب ارائه شده و به راهنمایی استاد محترم مؤلف مرحوم استاد آقای حکمت آل آقا رحمته الله بوده است.

مؤلف محترم این پایان‌نامه را با اصلاحات و تصحیحاتی به همراه تقریظی از مرحوم پدرش در سال ۱۳۶۳ش با نام «ادبیات عرب در صدر اسلام» توسط انتشارات تدین اصفهان به چاپ رساند و خود مؤلف نیز آن را در برخی از مراکز تربیت معلم و بعضی از دانشگاه‌ها تدریس نمود.

اکنون بعد از گذشت ۳۴ سال از چاپ اول کتاب، و همزمان با هفدهمین سالگرد وفات مؤلف رحمته الله چاپ دوّم آن به همراه این مقدمه و تصاویر مؤلف و پدرش که بر کتاب تقریظ نوشته و جدّش که در کتاب از او یاد شده و همچنین به همراه تصویر آغاز و انجام نسخه خطّ مؤلف و برخی تصاویر دیگر خدمت دوستداران علم توسط نشر چتر دانش عرضه می‌شود.

امید که مورد قبول اهل نظر واقع گردد.

این مقدمه به قلم فرزند مؤلف قلمی گردید.

۳۰ اردیبهشت ۱۳۹۷

۴ رمضان المبارک ۱۴۳۹

اصفهان - هادی نجفی

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على محمد وآله الطيبين :

((سر آغاز)) اهمیت زبان و ادب عربی برابر پارسی زبانان :

جاریست و زودید نیست که پس از اشراق و تابش دیانت مقدسه اسلام زبان و ادب عربی در ممالک مفتوحه و از جمله ایران نشود فرادان داشته است و چنان در زبان و ادب پارسی رسوخ نموده که نه تنها برخی از کتب علمی و ادبی پارسیا بزبان عربی است بلکه کتاب‌های عامی هم که بزبان پارسی نوشته شده و از گنجینه‌های بزرگ ادبی و علمی ما است از لغت و اصطلاح و شرح و تفسیر عربی پر است و حتی زبانی که امروز بآن تکلم مکتوبیم با تقریب صد هفتاد لفظش عربی است در شرح‌ها کما بزرگ و کوچک که نمازین بزمین وجود دارد این عبارت بچشم می‌نوردد ((استعمال و خانیات ممنوع است)) در این جمله سه کلمه آن عربی و یکی فارسی است

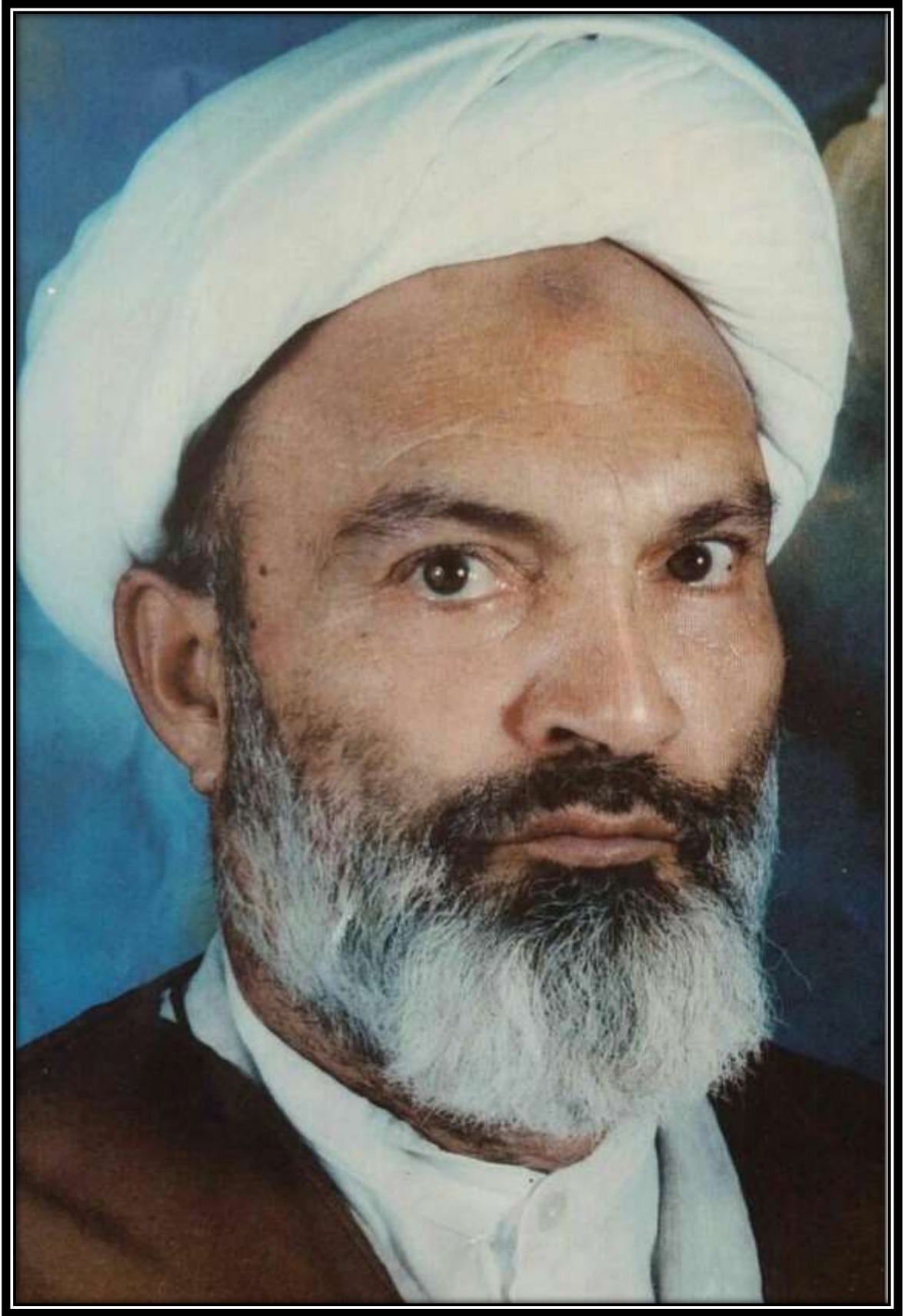
نه تنها بدون آشنائی بزبان عربی استفاده از کتب ادبی غیر ممکن و شمال است بلکه فهمیدن مترن علمی (ریاضی طبیعی فزیک و شیمی و غیره) که بنا برسی امروز هم تالیف شده بدون تربیت دشوار است جمادات برابر اثبات این نکته ببادات حین از آن کتب انتقال نمایم در کتب طبیعی باین ببادات و اصطلاحات بر می‌نویسیم ((انشی عشر . اجمال تعذیه عدد ترشیمی معدده . مبارسی عدد زیر آرداره‌اسی و غیره در کتب ریاضی چون هندسه هم ببادات مانند مثلث متساوی الاضلاع . مثلث قائم الزویه . متساوی الساقین . محیط . ارتفاع و غیره بچشم می‌نوردد در فیزیک : حرکات مبطله . میزان الحرارة . تعیین حرارت اجساد یک جسم در این عبارت کتب فیزیک تنها کلمه یک فارسی است (دینیه در شیمی این ببادات دیده می‌شود . شنصی فلزات . اطلاق حملول فلزات قلیائی تو این مربوط بحکم گازها در جز آن)) (البقیه علی العینه القالیه)

بقیه ترجمه نامه از سید محمد :

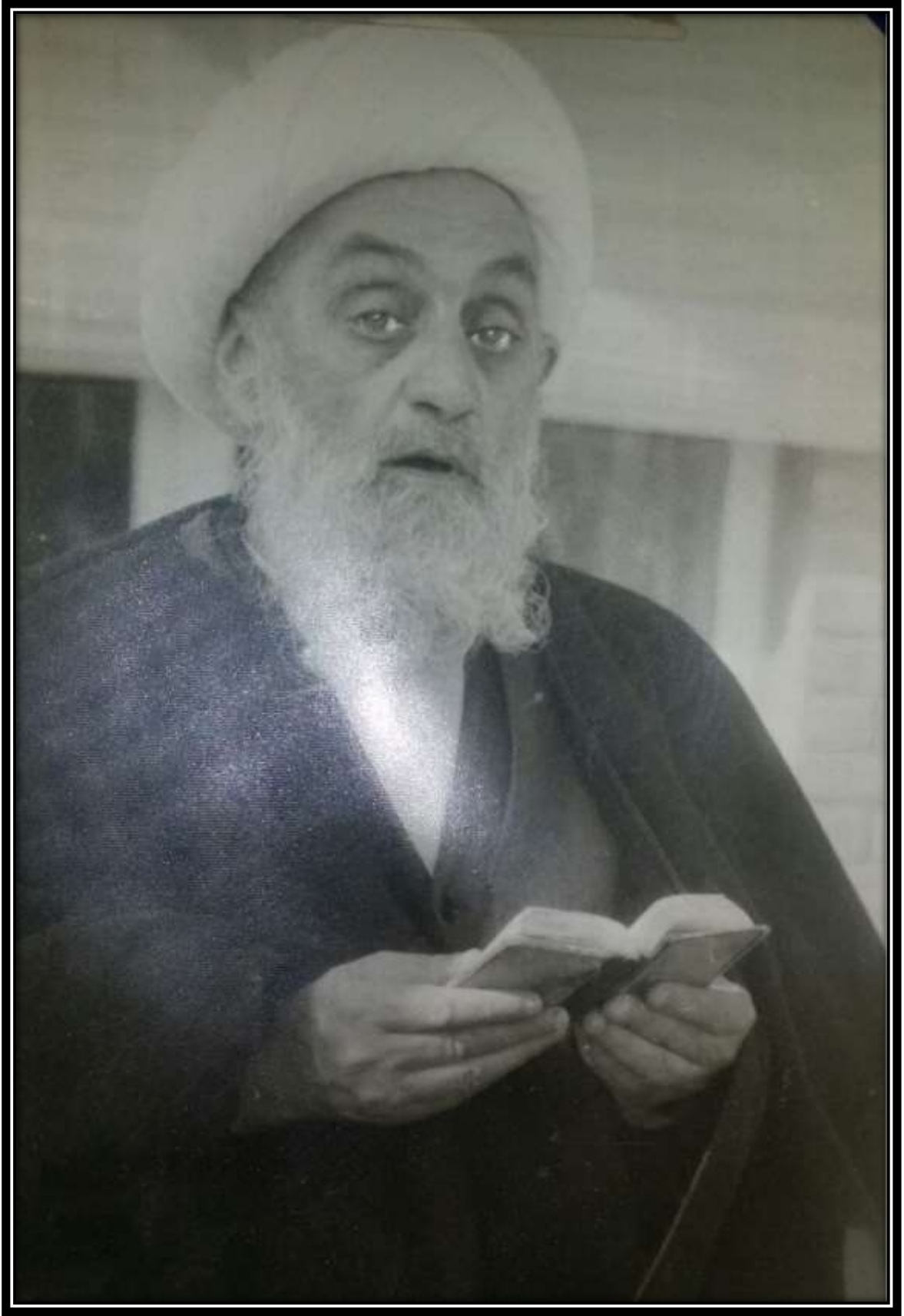
ماد از وطن دور و از برادران جدا گردید. خانه دور و پرنده از دست چپ می رود (طیر باج
 پرنده را است که از دست بگرف چپ حرکت کند و اگر با رعایت این بود که چون اراده کاری
 کند پرنده پرنده را دامه آید و از و دار بگیرد نه اگر بگرفت چپ بیفت شرم می آید استند آن
 کار در آن نیست نموده بر آن انجام نمی دادند و اصطلاحاً این مضمون را بار حاکم گویند و اگر پرنده
 بدست دست حرکت کند آنرا نیک می آید استند و کاری دادند اراده داشتند انجام می دادند
 و باز اصطلاحاً این نکته را ساختن بنا می بیند این مضمون در آداب عربی قید و جدید
 سرد استعمال قرار گرفته در نقل شده کسبت شرفی از آن ترجمه کردیم و اینک شرفی
 از بارودی مترقی در سال ۱۳۲۳ هجری نقل میکنم :

فیا تلب جبراً ان جزمته فرتها جرت سفا طیر الحوادث باليمن
 منع الطیر = تر من المیاسر الی المیاسن = بیبارت آید چون پرنده از چپ بر است او
 کار بر رفتن را میشود و از دست چپ رود مقصد از آن کار حاصل نمیشود
 در شتم و حال آنکه روزگار دور ما را از شما افزون میکند و اشتیاق و ابشا میافزاید
 اگر گرفتار نهایت است خود تمام شود آخرین پیمان شما را خواهد بود و اگر چنگالی
 زخم زنده از چنگالهای کسانیکه پشت سر شما می بارسد با زلفت اسیری بسوی شما
 بر سگه دم و خوار به ترین همایه است.

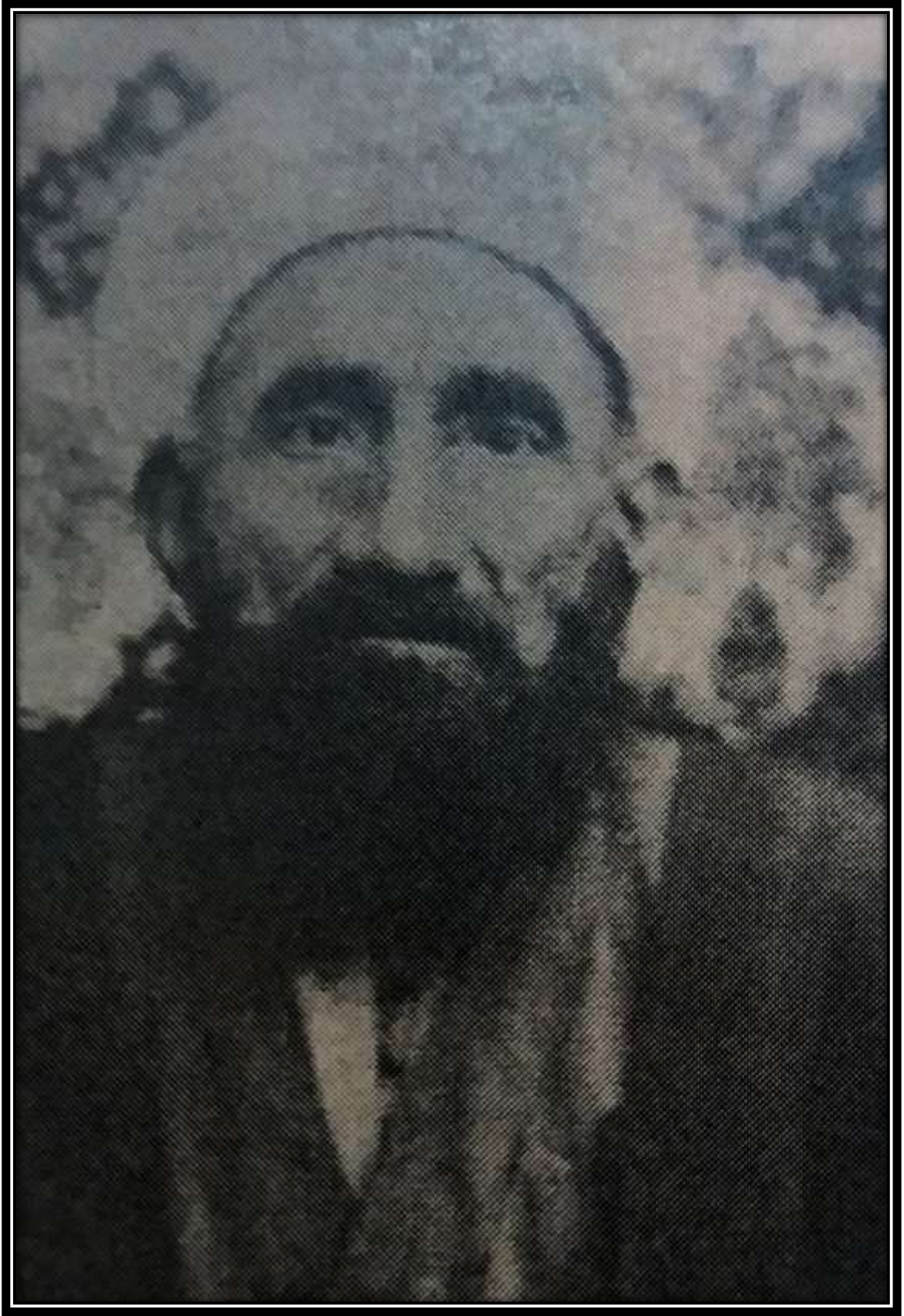
از خدائی که عزت می دهد بر ما خواهد و خوار گیرد اند هر آنکس را که خواهد طلب
 میکنم که بما و شما انت در خانه اسرده بینشد و سلامت به نهاد دین ها جمع باشد
 بر استی پروردگار جهان نیان او است در هر بانترین سربانان است :
 ولقد سمعت ابن بعض الاساتذه ان صاحب بن مباد قال ((بُدِأت اللتابة
 بعبد الحمید و ختمت بابن الحمید)) و لله الحمد اوداد آخر آ و طاهر آ و باطنانان
 داخل و داقره الابه و انه ولی الترفیق .

مؤلف

پدر مؤلف

جدّ مؤلّف

جدّ اعلاى مؤلّف

١- آية الله العظمى حاج شيخ محمدباقر نجفی رحمته الله، جدّ اعلاى مؤلف (بانى مسجد نو بازار اصفهان)

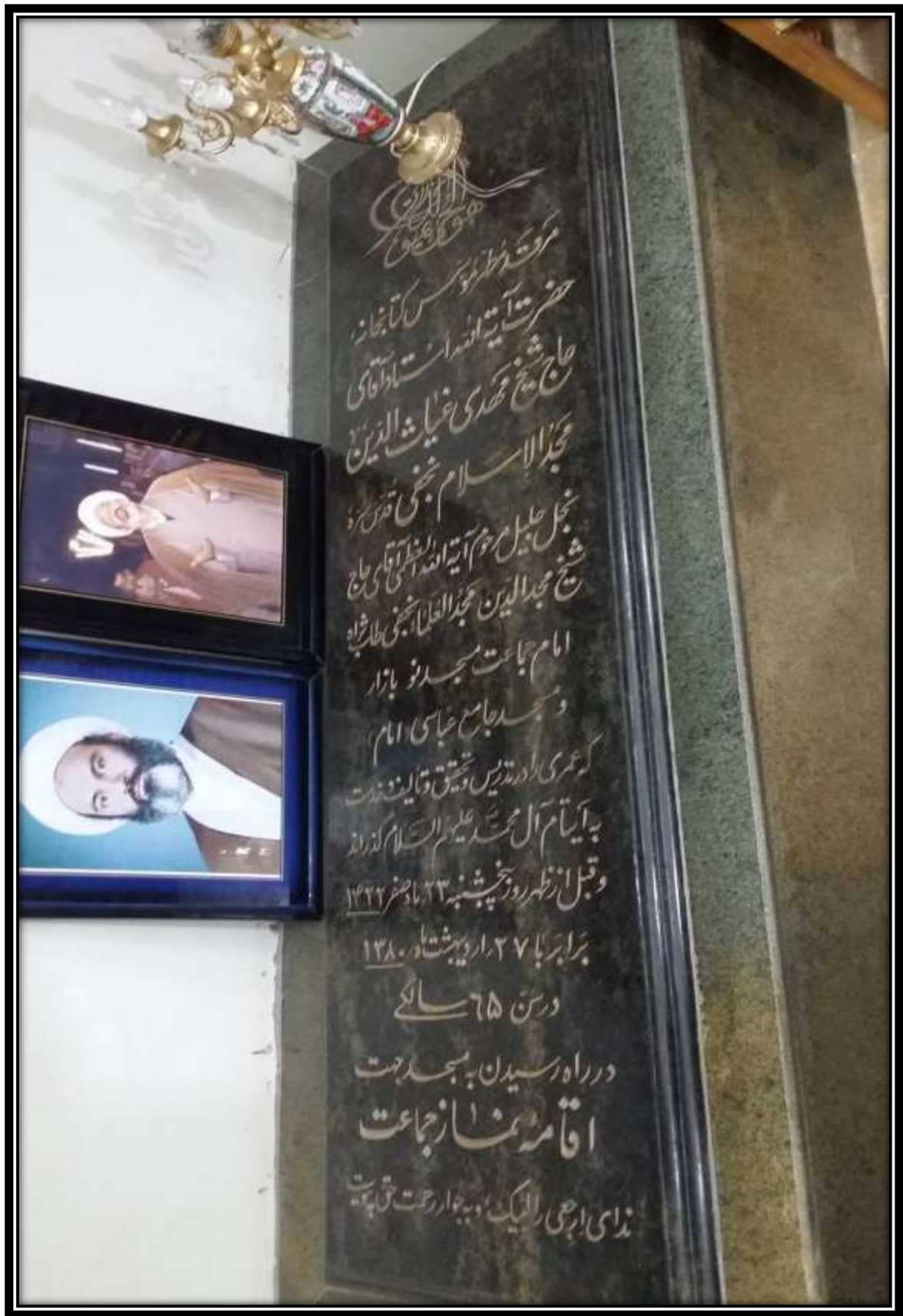
٢- آية الله العظمى ابوالمجد شيخ محمدرضا نجفى رحمته الله، جدّ مؤلف

٣- آية الله العظمى حاج شيخ مجدالدين (مجدالعلماء) نجفى رحمته الله، پدر مؤلف

٤- آية الله حاج شيخ مهدى غياث الدين نجفى رحمته الله، مؤلف

تصویر دیگری از ورودی کتابخانه

مزار مؤلف

مزار پدر مؤلف واقع در مسجد نو بازار اصفهان

